

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายและเกณฑ์ที่ใช้ในการวินิจฉัย metabolic syndrome.....	11
เกณฑ์ที่ใช้ในการวินิจฉัย Metabolic syndrome.....	12
ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิด metabolic syndrome.....	14
พยาธิสรีรวิทยา.....	16
ความเครียด.....	26
การรักษา Metabolic Syndrome.....	28
กิจกรรมทางกาย (Physical activity).....	29
การออกกำลังกาย.....	29
การออกกำลังกายและการเกิดโรค metabolic syndrome.....	39
การใช้โรคหัวใจและหลอดเลือดเพื่อตัดสินความไวและความจำเพาะของการวินิจฉัย metabolic syndrome.....	41
ระบาดวิทยาของ metabolic syndrome.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 43
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 43
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 44
	รูปแบบการวิจัย..... 44
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล 45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 48
	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา..... 50
	ข้อมูลการออกกำลังกาย..... 53
	ตอนที่ 1 ข้อมูลพฤติกรรมของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต 58
	ความชุกของ metabolic syndrome ในพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่ออกกำลังกาย
	ด้วยความหนักแตกต่างกัน โดยใช้เกณฑ์วินิจฉัย metabolic syndrome
	ของ AHA/NHLBI 58
	ผลระยะยาวของการออกกำลังกาย..... 60
	ความสัมพันธ์ของระดับความหนักของการออกกำลังกายใน พ.ศ. 2528 ต่อการเกิด
	และการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดใน พ.ศ. 2545 ในผู้ที่ เป็น
	metabolic syndrome ด้วย Cox's regression 76
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิด metabolic syndrome ในอีก 12 ปี (พ.ศ.2540) ในผู้ที่
	ไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ.2528 วิเคราะห์ด้วย logistic regression. 79
	ตอนที่ 2 ข้อมูลพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต พ.ศ. 2550 (Cross-sectional study) 81
	ความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ. 2550 ในผู้ที่ใช้พลังงานในการทำ
	กิจกรรมทางกายและออกกำลังกายด้วยระดับความหนักต่างกัน 81
	ความสัมพันธ์ของกิจกรรมทางกายกับการเกิด metabolic syndrome 89
	ความสัมพันธ์ของระดับความเครียดกับการเกิด metabolic syndrome 91
	ความสัมพันธ์ของประเภทอาหารกับการเกิด metabolic syndrome..... 92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมในโครงการอินเตอร์เอเชีย พ.ศ.2543.....	95
ความชุกของปัจจัยเสี่ยงในกลุ่มตัวอย่าง InterAsia อายุ 35-54 ปี พ.ศ.2543	95
ความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ.2543 ในผู้ออกกำลังกาย ด้วยความหนักต่างกัน โดยใช้เกณฑ์วินิจฉัยของ AHA/NHLBI, modified NCEP และ IDF	100
การทำนายจำนวนประชากรที่เป็น metabolic syndrome พ.ศ.2543 และที่จะป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ. 2560	106
การทำนายจำนวนประชากร อายุ 35-54 พ.ศ.2543 ที่จะเกิด metabolic syndrome พ.ศ.2555 ด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการเกิด metabolic syndrome.....	107
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็น metabolic syndrome พ.ศ. 2543 วิเคราะห์ด้วย logistic regression.....	106
5 บทสรุป.....	108
สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	109
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	144
ประวัติผู้วิจัย.....	153

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงปริมาณพลังงานของกิจกรรมต่างๆ โดยประมาณการ.....	34
2 แสดงความรู้สึกเหนื่อยในการออกกำลังกายและ VO_2 max ตามสเกลของบอร์ค.....	37
3 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการออกกำลังกาย เพื่อให้ใช้พลังงาน 150 แคลอรีต่อวัน.....	38
4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (n=1,342 คน)	50
5 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโครงการ InterAsia.....	52
6 แสดงจำนวนคนที่ออกกำลังกายด้วยรูปแบบต่างๆ ใน พ.ศ.2528.....	53
7 แสดงข้อมูลการออกกำลังกายรูปแบบต่างๆ ในพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต พ.ศ.2550 (n=1,342 คน)	54
8 แสดงจำนวนคนและพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกาย พ.ศ.2528 ในแต่ละระดับ ความหนัก	57
9 แสดงความชุกของ metabolic syndrome (MS) พ.ศ. 2528 แยกตามเพศ และการ ออกกำลังกาย (n=1,342 คน).....	59
10 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ. 2540, พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2550 ในผู้ที่ไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ. 2528.....	60
11 แสดงความชุกของ metabolic syndrome แยกตามอายุ เพศ และระดับความ ระดับความหนักของการออกกำลังกาย ในผู้ที่ไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ. 2528	61
12 สรุปความชุก (ปรับอายุและเพศ) ของ metabolic syndrome ในผู้ที่ออกกำลังกาย ด้วยระดับหนักต่างกัน ในผู้ที่ไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ.2528.....	62
13 แสดงร้อยละของเพศชายที่ไม่เป็น metabolic syndrome แยกตามอายุ และ ระดับความหนักของการออกกำลังกาย ในผู้ที่เป็น metabolic syndrome พ.ศ. 2528.....	63
14 แสดงความชุกของผู้ที่รอบเอวใหญ่กว่ามาตรฐาน แยกตามอายุ เพศและระดับ ความหนักของการออกกำลังกาย.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

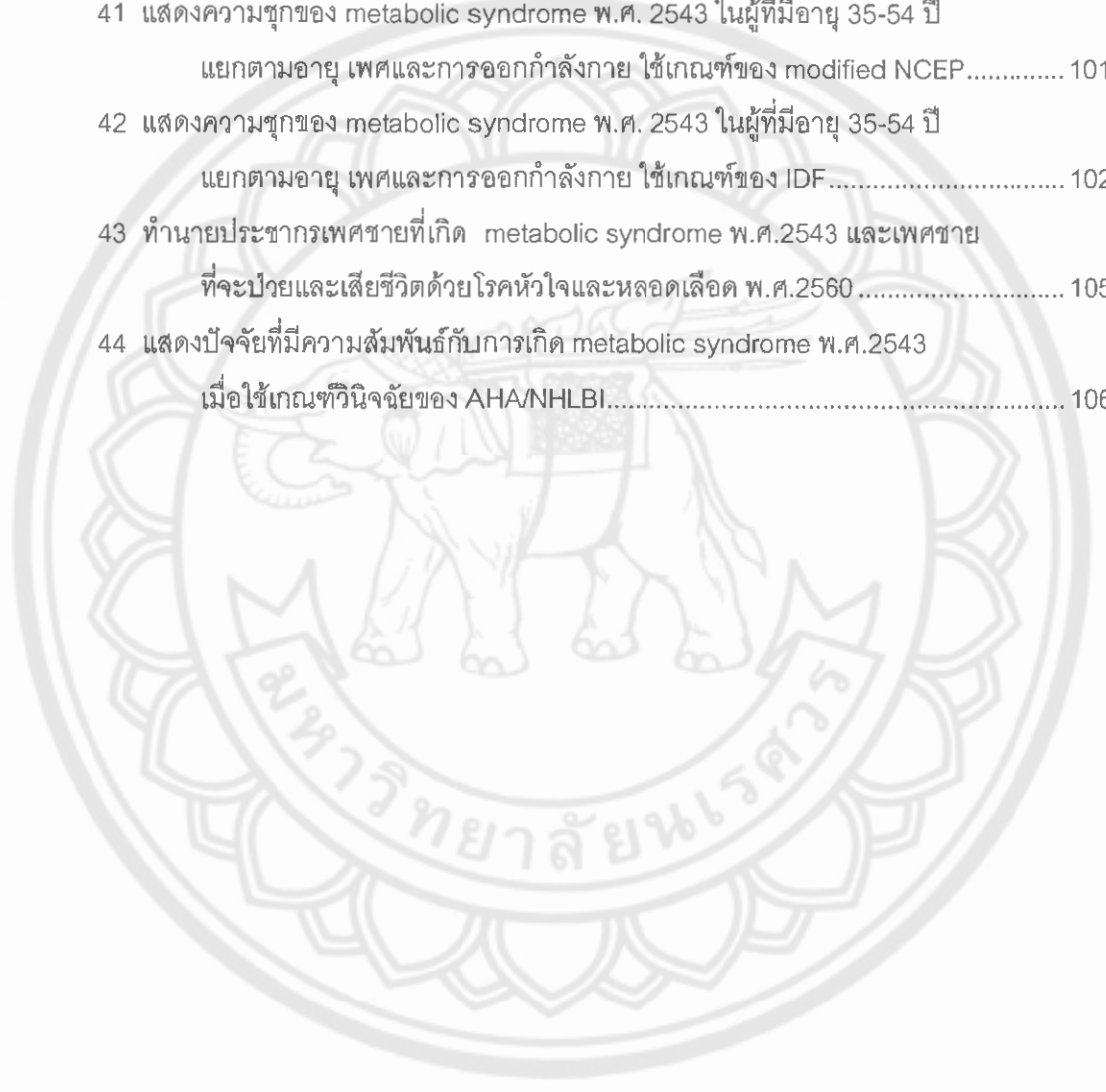
ตาราง	หน้า
15 แสดงความชุกของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง แยกตามอายุ เพศ และระดับ ความหนักของการออกกำลังกาย.....	66
16 แสดงความชุกของผู้ที่มีน้ำตาลในเลือดสูง แยกตามอายุ เพศและระดับ ความหนักของการออกกำลังกาย.....	67
17 แสดงความชุกของผู้ที่มี HDL ต่ำ แยกตามอายุ เพศและระดับความหนักของ การออกกำลังกาย.....	68
18 แสดงความชุกของผู้ที่มี triglyceride สูง แยกตามอายุ เพศและระดับความหนัก ของการออกกำลังกาย.....	69
19 สรุปความชุกของผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงในผู้ที่ลดระดับการออกกำลังกาย.....	70
20 แสดงพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกาย พ.ศ. 2550 ในผู้ที่ไม่เป็นและเป็น metabolic syndrome ตั้งแต่ พ.ศ.2528 ถึง พ.ศ.2550 ตามช่วงอายุ.....	71
21 แสดงความไวและความจำเพาะของพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกาย กับ การไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ.2528 ถึง พ.ศ.2550 ตามช่วงอายุ.....	73
22 แสดงความสัมพันธ์ของพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกาย(METs/wk) พ.ศ. 2528 ทั้งเพศชายและเพศหญิงกับการเกิด metabolic syndrome พ.ศ.2550	74
23 แสดงความสัมพันธ์ของระดับความหนักการออกกำลังกาย พ.ศ.2528 ใน เพศชายและเพศหญิงกับการเกิด metabolic syndrome พ.ศ.2545 และ พ.ศ. 2550.....	75
24 แสดงอุบัติการณ์โรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ. 2545 ในเพศชาย แยกตามอายุ และระดับความหนักของการออกกำลังกาย ในปี พ.ศ.2528	76
25 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ในเพศชายที่เป็น metabolic syndrome ที่ออกกำลังกายด้วย ระดับความหนักต่างกันในปี พ.ศ.2528 (n=479 คน).....	78
26 แสดงตัวแปรในปี พ.ศ.2528 ที่มีอิทธิพลต่อการเกิด metabolic syndrome ใน พ.ศ. 2540.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ.2550 ในผู้ที่ใช้พลังงานในการทำกิจกรรมทางกายด้วยความหนักต่างกัน	84
28 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ.2550 ในผู้ที่ใช้พลังงานในการออกกำลังกายด้วยความหนักต่างกัน	85
29 แสดงผลการเปรียบเทียบพลังงานที่ใช้ในการทำกิจกรรมทางกาย (PA) และออกกำลังกาย(EX) ในกลุ่มที่เป็นและไม่เป็น metabolic syndrome พ.ศ.2550.....	87
30 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงของ metabolic syndrome พ.ศ.2550 กับพลังงานที่ใช้ทำกิจกรรมทางกาย พ.ศ.2550.....	88
31 แสดงความสัมพันธ์ของพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกายรูปแบบต่างๆ กับปัจจัยเสี่ยงของ metabolic syndrome พ.ศ.2550	89
32 แสดงความสัมพันธ์ของระดับความเครียดกับการเกิด metabolic syndrome	91
33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างร้อยละของอาหารประเภทของทอดและไขมันแต่ละมื้อ พ.ศ.2550 กับการเกิด metabolic syndrome พ.ศ.2550	92
34 แสดงความชุกของผู้ที่พบรอบเอวเกินมาตรฐาน พ.ศ.2543 แยกตามเพศ อายุ และการออกกำลังกาย	94
35 แสดงความชุกของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง พ.ศ.2543 แยกตามเพศ อายุ และการออกกำลังกาย.....	95
36 แสดงความชุกของผู้ที่มีน้ำตาลในเลือดสูง พ.ศ.2543 แยกตามเพศ อายุ และการออกกำลังกาย.....	96
37 แสดงความชุกของผู้ที่มี HDL ต่ำ พ.ศ.2543 แยกตามเพศ อายุ และการออกกำลังกาย.....	97
38 แสดงความชุกของผู้ที่มี triglyceride สูง พ.ศ.2543 แยกตามเพศ อายุ และการออกกำลังกาย.....	98
39 สรุปความชุกของผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยง พ.ศ. 2543 (ปรับตามอายุและเพศ).....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
40 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ. 2543 ในผู้ที่มีอายุ 35-54 ปี แยกตามอายุ เพศและการออกกำลังกาย ใช้เกณฑ์ของ AHA/NHLBI	100
41 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ. 2543 ในผู้ที่มีอายุ 35-54 ปี แยกตามอายุ เพศและการออกกำลังกาย ใช้เกณฑ์ของ modified NCEP.....	101
42 แสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ. 2543 ในผู้ที่มีอายุ 35-54 ปี แยกตามอายุ เพศและการออกกำลังกาย ใช้เกณฑ์ของ IDF.....	102
43 ทำนายประชากรเพศชายที่เกิด metabolic syndrome พ.ศ.2543 และเพศชาย ที่จะป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ.2560	105
44 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิด metabolic syndrome พ.ศ.2543 เมื่อใช้เกณฑ์วินิจฉัยของ AHA/NHLBI.....	106

สารบัญญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการวิจัยในตอนต้นที่ 1.....	9
3 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการวิจัยในตอนต้นที่ 2 และตอนต้นที่ 3.....	10
4 แผนภูมิแสดงร้อยละของเพศชายที่ไม่เป็น metabolic syndrome ตามระดับ ความหนักของการออกกำลังกาย ในผู้ที่ เป็น metabolic syndrome ในปี พ.ศ.2528	64
5 แผนภูมิแสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของน้ำตาลในเลือด triglyceride และ HDL ในผู้ที่ใช้และไม่ใช้รูปแบบโยคะ/ไทเก๊ก ว่ายน้ำ และเดินเร็วๆ	90
6 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบร้อยละของอาหารประเภทไขมันในแต่ละมือของ ผู้ที่มีและผู้ที่ไม่มีความดันโลหิตสูงทั้ง systolic และ diastolic blood pressure....	93
7 แผนภูมิแสดงความชุกของ metabolic syndrome พ.ศ.2543 ในผู้ที่มีอายุ 35-54 ปี ที่ออกกำลังกายด้วยความหนักที่แตกต่างกัน.....	103